

TÍÐINDI

Nýggja stórfjósið eysturi á Heiðum á Viðareiði

Mynd: Frants Jensen

Nýmótans stórfjós á Viðareiði

59 neyt eru nú komin inn í nýggja stórfjósið eysturi á Heiðum á Viðareiði. Tað eru teir tríggir bøndurnir Nils Absalonsen, Rói Matras Absalonsen og Esmar Sørensen, ið eru saman um fjósið. Ætlandi verða 120 neyt í fjósinum, og tá verður tað eitt av størstu fjósinum í landinum

Frants Jensen

– Eg havi arbeitt við hesum ætlanum í nógv ár. Fyrst var tað eg og synirnir, sum fyrri átta árum síðani arbeiddu við at fáa eitt tilíkt fjós. So tosaði eg við ein annan bónda um ætlanirnar. Men ætlanirnar eru broyttar nakrar ferðir. Fyri seks árum síðani komu Rói og Esmar við í ætlanini. Teir høvdu ikki mjólkakvotur, men vóru seyðabóndur og áttu bø. Nú er stuttligt at síggja, at fyrstu neytini eru komin inn í fjósið, og at tað riggar. Hetta verður munandi lættari, enn tað hevur verið, sigur Nils Absalonsen, bóndi á Viðareiði.

Mjólkad meðan bøndurnir sova

Nýggja fjósið á Viðareiði er eitt tað mest nýmótans fjósið í Føroyum. Tað minnir um fjósini í Havnardali, har tað eru 120 neyt og tað á Vatna-skørðum við 60 neytum,

og tað í Syðradali á Streymoynni, har tað eru umleið 40 neyt. Í øllum hesum fjósunum ganga neytini leys, og alt er automatiskt.

Útgerðin í nýggja fjósinum á Viðareiði er eitt sindur nýggjari í mun til hini fjósini.

– Tá ið alt fer at koyra, sum tað skal, so verður tað munandi lættari. Ta einu náttina, meðan vit svóvu, høvdu 17 kýr mjólkað. Klokkan 6 um morgunin fekk eg ein alarm á telefonina, men tað var ikki nakað álvar-samt, so neyðugt var ikki at fara í fjósið, sigur Rói Matras Absalonsen.

Alt automatiskt

– Vit finga fyrstu neytini inn í fjósið leygardagin í næstseinastu viku. Tey skulu eisini venja seg við nýggju umstøðurnar, at tað verður mjólkað automatiskt, men eg haldi, at tað hevur gingið sera væl higartil. Vit hava havt nakrar barnasjúkur, men tær hava ikki verið so

Teir tríggir bøndurnir á Viðareiði Esmar Sørensen, Nils Absalonsen og Rói Matras Absalonsen í nýggja fjósinum

Mynd: Frants Jensen

nógvar, sigur Rói Matras Absalonsen.

Í nýggja fjósinum koyrir alt meira ella minni automatiskt. Bæði fórding, mjólking, skráseting og sóping er automatisk. Bøndurnir kunnu sita heima aftan fyri skermin og fylgja við, nær hvør kúgv hevur mjólkað, hvussu nógv hon hevur mjólkað, umframt at teir fáa nógvar aðrar aðrar upplýsingar. Er okkurt galið, so fer alarmur í gongd, og teir mugu fara at loysa trupulleikan.

– Alt koyrir ikki so væl enn, at vit bara kunna sita heima og fylgja við á skíggjanum. Hetta er nýtt fyri okkum, og tað er nýtt fyri neytini, so vit og neytini skulu venja okkum við nýggju umstøðurnar. Men tá ið vit hava vant okkum við tað, so verður tað munandi lættari, sigur Rói Matras Absalonsen.

Tólmenni mjólkar

Neytini ganga leys inni í fjósinum. Tá ið tey skulu mjólka, fara tey gjøgnum

eitt portur. Teldan avlesur út frá kipsinum í oyranum, hvussu long tíð er gingin, síðani tann einstaka kúgvinn seinast mjólkaði. Um tað er langt síðani seinast, fer portrið inn til mjólkimaskinuna upp. Um ikki, so fer portrið upp til básarnar.

Tá ið kúgvinn gongur inn í rúmið, har tað verður mjólkað, fær hon kraftfóður at eta, útroknað í mun til stødd, og hvussu nógv hon mjólkar. Teldan roknar út, hvussu nógv tann einstaka kúgv-

in skal fáa. Tólmenni vaskar jógurið á kúnni, áðrenn tað setur slangur upp undir tær fyra boppurnar, og mjólkin fer gjøgnum slangurnar út í stóra tangan. Á telduskermnum sæst, hvussu nógv væntað verður, at tann einstaka kúgvinn mjólkar, hvussu nógv hvør boppa í veruleikanum mjólkar, umframt at ymiskt annað verður skrásett.

Tá ið liðugt er at mjólka, verður jógurið reinsað við jodi. Eisini tað